

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Anny Kopecké *Vliv osvícenství a romantismu na současnou debatu o národní identitě ve Francii*

Mgr. Jan Bíba

Předložená práce si klade ambiciózní cíl: prostřednictvím diskuse konstitutivního napětí mezi etnickým nacionalismem občanským patriotismem rekonstruovat skryté motivy za nechvalně proslulým tzv. šátkovým zákonem zakazujícím ve francouzských státních školách nošení viditelných náboženských symbolů.

Formální stránka práce

Předložená práce má 42 stran. Kromě závěru a úvodu je členěna na tři kapitoly. Součástí práce je i obrazová příloha. Jednotlivé kapitoly jsou dále víceméně srozumitelně členěny na podkapitoly. Autorka se vyhýbá velkému počtu hrubých chyb a anakolutů. Autorka správně cituje a uvádí bibliografické odkazy. Na druhou stranu autorce občas uniknou jisté výrazové neobratnosti. Autorka zároveň, dle mého názoru, nadeživá v hlavním textu cizojazyčné formulace. Nepřekládání pojmů nebo celých citací je samozřejmě ospravedlnitelné, pokud by se překladem ztratila nebo zatemnila nějaká rovina smyslu. Domnívám se však, že v řadě případů v této práci tomu tak není, a zachovávání textu v originále pak pouze zbytečně ruší. (Nemluvě o tom, že někdy autorka cituje text, který nejenom je sám překladem, ale byl i přeložen do češtiny. Srovnej např. odkaz na Benjamina Constanta a jeho dichotomii svobody antíků a moderních (str. 13.)).

Obsahová stránka práce

Základní tezi práce lze shrnout do tvrzení, že ač se francouzské pojetí laickosti a republikanismu prezentuje jako univerzalistické, ve skutečnosti je tento univerzalizmus falešný a maskuje partikulární (v tomto případě katolickou) identitu. Pro obhajobu této teze autorka nejdříve nastíní peripetie vzniku tzv. šátkového zákona a nepřijatelné důsledky, které představuje především pro vyloučení muslimským žen z francouzské společnosti. Podle autorky, jak vyplývá z rozboru dalších kapitol, je tato skutečnost způsobena jistou nejednoznačností v konceptu občanského patriotismu. Podstatou této nejednoznačnosti je, derridovsky řečeno, suplement etnického nacionalismu, bez něhož by občanský patriotismus nebyl vůbec možný (str. 24).

Suplementarita etnického nacionalismu je poté prokazována dekonstrukcí dichotomie občanského patriotismu (Renan) a etnického nacionalismu (Meinecke). I když je výklad obou těchto autorů z pera autorky zjednodušující ve snaze obsadit s nimi předem definované protipóly možná až příliš zjednodušující, svoji funkci splní. V poslední kapitole se pak autorka obrací k Máizově konceptu vnitřní hranice a jeho poukazu na katolické zdroje konstituce francouzské národní identity.

Předloženou práci považuji - s ohledem na to, že se jedná o práci bakalářskou – za velmi zdařilou, a proto nemohu jinak než ji doporučit k obhajobě. Autorka prokázala schopnost interpretovat poměrně složité teoretické koncepty a aplikovat je na vysvětlení konkrétních politických a sociálních problémů, což je samo o sobě vynikající. Na druhou stranu, některé výše zmíněné nedostatky či zbytečné odbočky (např. epistemická komunita) mě vedou k tomu, že navrhuji ohodnotit ji v rozmezí **výborně** – **velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.